

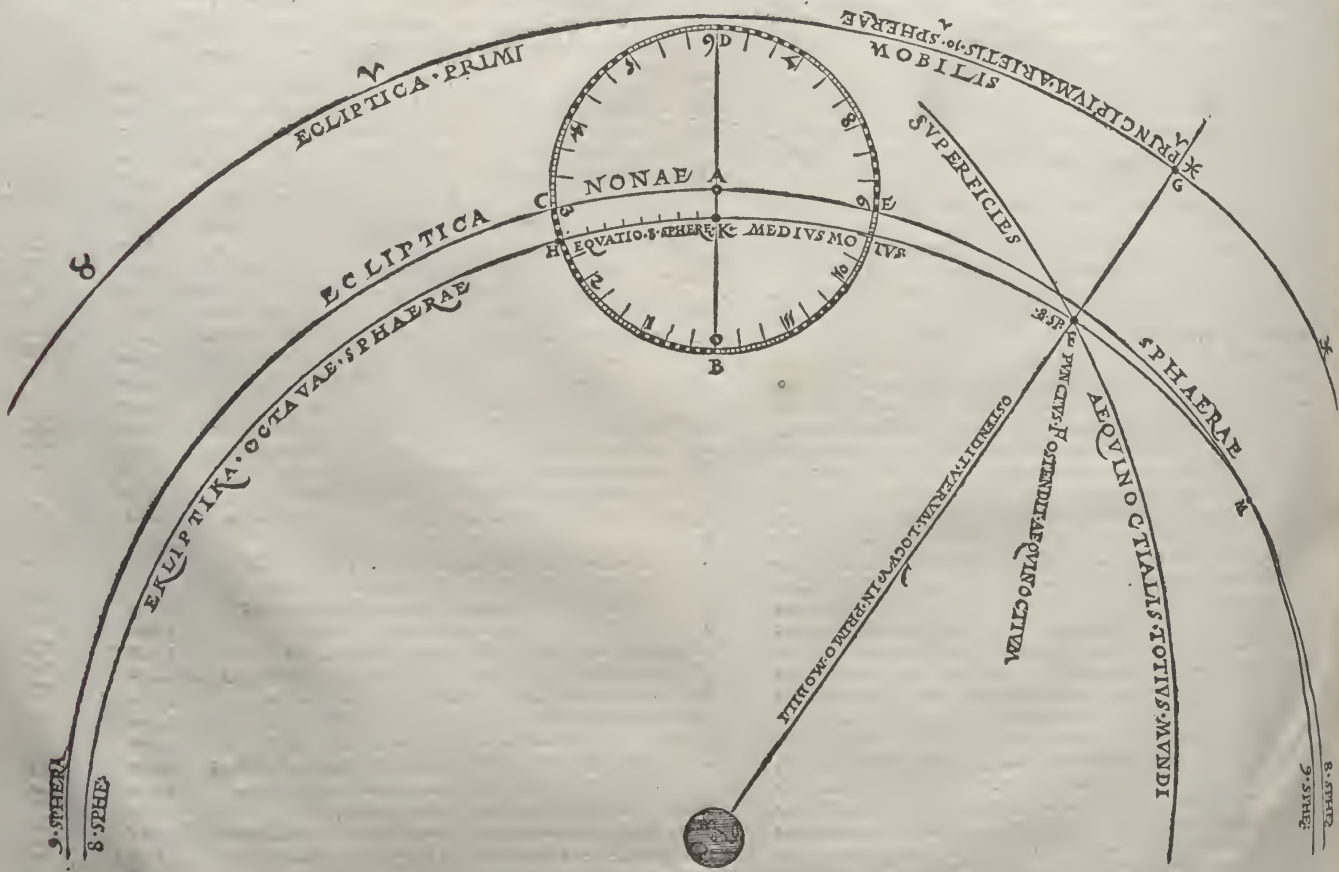
ASTRONOMICVM
ENVNCTIATVM SECVNDVM.

Octava, Nonæ, decimæq; sphaeræ motus intelligere, Zodia cumq; secundum quem omnia sequentia instrumenta regulantur, verè imaginari.

Motus Nonæ & Decimæ sphaeræ.

Motus Trepidationis.

CAESAREVM

Et quoniam H punctus dicitur initium Arietis, reliqua tamen Zodia ci signa non sunt subintelligenda. Signiferum ergo, quo recte, imaginis notato. Primo Equinoctialem ab vtroq; polo æquidistantem, superficem eclipticæ octauæ orbis, eodem peruenire, videbitur ad Decimo Equinoctialis cum eclipticæ se interfecit, illic principium, Eclipticæ, primusq; Arietis punctus est. Hanc lineam vna cum signis 12 da venient. Intersectio Zodiaci & equatoris punctum veri equinoctii refert, quem similis Sol intrat, Equinoctium vniuerso orbi efficitur. Sciendum tamen est punctum illud non semper eodem in loco fuisse, sed subinde hinc illinc æquatore mutari, sicut in epicyclo quodsi punctum variantur & anticipant. Tempore enim Christi vniuersale æquinoctium contigit 24 die Martii, in anno Bisextili, Communi vero 25 calaribus autem 10, si modo tabularum calculis fidem non abrogamus, fieri solet. Quod pariter observatio vmbre radiotum solarium attestatur, quæ simplex & aperta est, & absq; instrumentis omnibus, in qualicumq; superficie, siue horizontali, siue verticali, siue inclinata, siue declinata, experiri haberi potest. Equinoctii siquidem tempore, ex tremis sili, rectam vmbra lineam signat peruenire, quæ alias semper obliqua, siue arcuata ab vmbra describitur. Tam facili autem & expedita æquinoctii inuestigatione existente, quis non admittit quosdam tam ineptissimè, vt cum conantur thomanum emaculate kalendariæ, æquinoctium sine ausu in quintum Martii transferre, spures esse, redderent. Motum itaq; octauæ sphaeræ, æquinoctii puncti, quo verius intelligas exemplo opus est. Quo tempore Casares maximus CAROLVS & FERDINANDVS nati sunt, motus octauæ sphaeræ medius, nullius signi 11 graduum 1 minuti 40 secundæ ferè fuit. Idem quoq; motus erat principii Arietis Nonæ sphaeræ, à Christo genito, vsq; sub decima. Initium vero arietis octauæ sphaeræ, à puncto septentrionali B, quod est initium parui circuli vsq; ad litteram H, & ille arcus octauæ orbis, Argumentum dicitur. Vnde liquet Casarum natiuitate Eclipticam octauæ sphaeræ eiusmodi fuisse, quæ mota est per H K F M. Arcus autè ab F in K vsq; medius eiusdem motus, à K vero ad H æquatio, q; erat 8 graduum 45 m, prope li medius motus æquationi copulatus, 19 gra. 46 mi. 40 secunda facit, id qd vocatur aux cõmunis, totidẽ em gra. m & secunda stelle fixe & auges à Seruatore Christo, in tẽpora Casarum vsq; promouerunt. Quod si iam lineam singas produci ex centro mundi per sectionem eclipticæ octauæ, simulq; æquinoctialis, q; est punctus F, tum ostendet linea illa, principium Arietis in decima sphaera, iuxta litteram G, & punctus est æquinoctii. Et hæc prælibasse haecenus sufficit.

ASTRONOMICVM
ENVNCTIATVM TERTIVM.

Radices, quæ in sequentibus instrumentis, ad meridianum Ingolstadtiensem, suppositæ sunt, reliquisq; regionibus, & mundi partibus accommodare.

Exemplum CAROLI IMPERATORIS.

Exemplum FERDINANDI REGIS.

VM TERRA SIT GLOBUM modo rotunda, fieri non possit, ut regiones uniuersæ, eundem simul meridianum habeant, sed hæc maturius, illæ sepius. Radices vero omnes sequentes, Ingolstadtienf meridiano respondeant, palam est, horas aliorum locorum, nō esse easdem cum nostris. Fieri enim potest, ut nobis lune deliquium appareat hora 6 an pomeridiana, aliis vero hora 6 an remeridiana, lccitro, ut huius nostri latitudinis, nulla non orbis pars, esse queat particeps, subordinauimus quandam tabulam, in qua regionum, quibus numeri quoq; nunc horas, nunc minuta, significantes, adiciuntur, quibus item, ex vno latere A, littera, ex altero M, adiungitur. A norat addere, M, minuire, sic, ut quoties reperitur A, iuxta horas uel minuta, significetur easdem horas uel minuta inuenta addi oportere, temporis nouissimi, plenilunii, eclipsis uel alterius cuiusdam aspectus, à te repeti, quoties autem sinistra obtinet A, toties dextra M referre debet. Quod notat, ubi locum aliquem elegeris, in quo ad tempus aliquod certum, scire desideras planetæ alicuius locū, totidem horas & minuta, penes quæ M scribitur, minuenda, id est, subrahenda esse à proposito tibi tempore, qualia inter A & M deprehenduntur, & hoc modo hora istius loci uerificata erit, ad præsentem radicem, qua cum, planetarū cursus, inquiri, ut infra. Huius itaq; rei exemplum est.

Imperator noster semper Augustus, CAROLVS Quintus, Gandau, Flandriæ nascitur, 15 hora 44 m post meridiem. Quare iam Gandauum in tabula regionum, iuxta quod M inuenies, horam nullam, minuta 39 & A. Vbi M horatur, ut quoties Gandau coniunctionis, oppositionis, eclipsis, aut alterius aspectus, hora minutaq; per instrumenta indagasti, demas horam 0 minut. 39. Si uero ad natiuitatis horam Imperatoris cupias mori planetæ alicuius nosse, scilicet ad horam 15 minut. 44. tum adde horam 0 minut. 39. Ex quo 16 hora 23 min. confurgunt, quibus cum planetarum loca inuestiges licet.

Aliud Exemplum. Rex FERDINANDVS, Oriundus est ex Medina, ciuitate Hispaniæ. Quæ in Tabula nomen Medinæ, cui aditum uidelicet litteram M, Horam, 1. m. 12. Ab aspectibus auferenda est 1. Hora. 12. Sed quia hora 20 m. 47 post meridiem, natus est idem Rex FERDINANDVS, ad eam quæ situro, cursu errantium, hor 1 mi. 12 sunt addenda, quod facit horam 21 mi. 59 cum summa ista planetarum motus, inquiri deinde poterunt.

TABULA INSIGNIORVM LOCORVM, CIVITATVM, & Oppidorum, Europæ, Africae & Asiæ.

Noia locorū.	Pro & eclipticæ, & planetæ, aspect.	Horæ.	Minuta.	Ostendit orientalem & Occidentem.	Noia locorū.	Pro & eclipticæ, & planetæ, aspect.	Horæ.	Minuta.	Ostendit orientalem & Occidentem.
Thertot	M	24	AC		Sarragossa	M	13	AC	
Nadar	M	21	AC		Valentia	M	11	AC	
Lammon	M	39	AC		Toletum	M	29	AC	
Reba	M	20	AC		Medina cā.	M	12	AC	
Lundunum	M	15	AC		Pampilona	M	15	AC	
Oxonium	M	25	AC		Compostella	M	44	AC	
Iorg	M	56	AC		Rodes	M	54	AC	
Ettenburgum	M	47	AC		Nantes	M	20	AC	
Granatum	M	30	AC		Turonis Tors	M	48	AC	
Corduba	M	29	AC		Amiens	M	2	AC	
Ipalis	M	39	AC		Bicantium	M	39	AC	
Portugalia	M	48	AC		Lugdunum	M	31	AC	
Lisibona	M	47	AC		Vienna Prou.	M	31	AC	
Barfalona	M	59	AC		Lutecia Parisio.	M	36	AC	
Burges	M	27	AC		Geneuora	M	22	AC	

CAESAREVM

RESIDVVM TABVLAE REGIONVM, & Ciuitatum insigniorum.

Noia locorū.	Pro & eclipticæ, & planetæ, aspect.	Horæ.	Minuta.	Ostendit orientalem & Occidentem.	Noia locorū.	Pro & eclipticæ, & planetæ, aspect.	Horæ.	Minuta.	Ostendit orientalem & Occidentem.
Marsilia	M	26	AC		Dresen	A	0		
Mons Pessul.	M	35	AC		Egra	A	0		
Narbona	M	38	AC		Praga	A	0		
Tolosa	M	44	AC		Gorlicium	A	0		
Gandauum	M	39	AC		Olmuntza	A	0		
Valentines	M	36	AC		Sitraua	A	0		
Antuerpia	M	36	AC		Vraclauia	A	0		
Metis	M	25	AC		Martisburgū	M	0		
Treueris	M	20	AC		Erphordia	M	0		
Cruciacum	M	15	AC		Monsterium	M	0		
Lueburgum	M	22	AC		Vuitenbergā	M	0		
Geldrie	M	21	AC		Prunfuiga	M	0		
Cleue	M	24	AC		Lueburgum	M	0		
Iuliacum	M	22	AC		Lubeca	M	0		
Aquiligranum	M	23	AC		Brandeburgū	A	0		
Constantia	M	10	AC		Fracof. ad od.	A	0		
Basilea	M	17	AC		Groninga	A	0		
Spira	M	26	AC		Hamburgum	M	0		
Vormatia	M	13	AC		Rostochium	A	0		
Argentina	M	16	AC		Stettinum	A	0		
Moguntia	M	13	AC		Dantiscum	A	0		
Colonia Agr.	M	18	AC		Culmen	A	0		
Dauentria	M	23	AC		Riga	A	1		
Selestadtium	M	32	AC		Reualia	A	1		
Vrbs S. Galli	M	10	AC		Roshilde	A	0		
Lucerna	M	13	AC		Copenhagna	A	0		
Nordlinga	M	4	AC		Vpsalia	A	0		
Vima	M	0	AC		Stocholma	A	0		
Augusta	M	3	AC		Nodrosia	M	0		
Tubinga	M	9	AC		Rumfalte	A	1		
Laubinga	M	5	AC		Parcentium	A	1		
Ellinga	M	8	AC		Ragusia	A	0		
Badena term.	M	15	AC		Castelnou	A	0		
Phorcena	M	11	AC		Vratara	A	0		
Pretta	M	14	AC		Belgradum	A	0		
Heydelbergū	M	12	AC		Breilburgum	A	0		
Amberga	M	2	AC		Buda Ofen	A	0		
Nouum forū.	M	1	AC		Varadinum	A	0		
Ingolstadtium	M	0	AC		Cracouia	A	0		
Monachū Ba.	A	1	MR		Poznania	A	0		
Neoburgum	M	1	AC		Lipnica	A	0		
Aichstadium	M	1	AC		Vuichegrad	A	0		
Landshuta	A	1	MR		Vuilde	A	1		
Frislingum	A	0	MR		Cholme	A	1		
Salzburghum	A	7	MR		Ncapolis	A	0		
Ratisbona	A	4	MR		Capua	A	0		
Patauia	A	10	MR		Roma	A	0		
Iudeburgum	A	17	MR		Volaterræ	A	0		
Gretza	A	16	MR		Florentia	A	0		
Pons ad mu.	A	25	MR		Bononia	A	0		
Vienna Aust.	A	25	MR		Fertaria	A	0		
Noua ciuitas	A	20	MR		Venetia	A	0		
Lintza	A	13	MR		Padua	A	0		
Tridentum	A	2	MR		Turinum	M	0		
Enipontus	A	2	MR		Genua	M	0		
Brixina	A	3	MR		Syracus	A	0		
Gurtia gurg.	A	13	MR		Cornus	M	0		
Vilacum	A	11	MR		Nebio	M	0		
Nurenberga	M	3	AC		Modona	A	1		
Herbipolis	M	6	AC		Constantinop	A	1		
Babenberga	M	3	AC		Samotratia	A	1		
Curia Hoff	A	1	MR		Hierusalem	A	2		
Zuicka	A	3	MR		Gangamchis	A	3		
Lyptzigum	A	4	MR		Alexand. Aeg	A	1		
Torga	A	6	MR		Tmishtan	M	4		
Levnick	A	3	MR		Lucatana	M	5		
Misna	A	8	MR		Peru	M	4		